

predlagam.vladi@gov.si

ODGOVOR NA PREDLOG 46: 'Odprtokodna programska oprema'

Na šolah se veliko denarja zapravi za programsko opremo s katero delajo učitelji in učenci. Vsak plačljivi program ima (v večini primerov) svojo brezplačno različico. Seveda tu prvenstveno mislim na osnovne in srednje šole ter gimnazije, in malo manj na fakultete, ker so tam programi lahko zelo specifični in najbrž ne obstaja brezplačna različica, ki bi bila zadovoljive kvalitete. Če že kupujemo programe, pa kupimo takšne, ki so plod slovenskih strokovnjakov.

Ministrstvo ima na primer sklenjeno pogodbo z Microsoft-om, da se na šolah uporablja njihov pisarniški paket, zato ga dobijo nekaj ceneje. Zakaj sploh iti v to, ko pa je recimo OpenOffice popolnoma brezplačen, pa ni nič slabši od MS Office-a. Tu so seveda še operacijski sistemi, kjer je zgodba enaka. Imamo brezplačen na primer Linux, kmalu pride še brezplačni operacijski sistem iz podjetja Google (mislim da z imenom Bing - enako kot njihov brskalnik), ki so v marsičem celo boljši od MS Windows-ov.

Isto se lahko naredi tudi v celotni javni upravi. Ne vem koliko računalnikov premore Slovenija v šolah in javni upravi, a če bi na vsakem izmed njih privarčevali (najmanj) 100 do 200 €, bi prišli do številke, ki je kar vrtoglava. Namesto da se ta denar daje Microsoft-u, se ga naj troši za ... (tu pa raje nič ne napišem, ker se bom čez pet minut spomnil pomembnejše stvari in čez naslednjih pet še pomembnejše itd.).

ODGOVOR

Ministrstvo za šolstvo in šport, skladno s Strategijo razvoja informacijske družbe v Republiki Sloveniji - Strategija si2010, podpira tako uporabo proste in odprtokodne programske opreme kot tudi licenčne programske opreme v vzgojno-izobraževalnih zavodih - VIZ. Na ta način se učenci, dijaki in učitelji seznanjajo z različnimi vrstami programske opreme, jih lahko kritično presojujejo, obenem pa se usposabljaajo za različne situacije s katerimi se bodo srečali po končanem izobraževanju (npr. delovno mesto, študij).

Nekaj primerov:

- na računalnikih, ki jih za VIZ nabavi ministrstvo so nameščen licenčni operacijski sistem (VIZ prejmejo tudi t.i. CD/DVD z živo distribucijo odprtokodnega operacijskega sistema oz. ga lahko pridobijo preko interneta) ter odprtokodni in licenčni pisarniški paket,

- na računalnikih strežnikih, ki jih za VIZ nabavi ministrstvo, je v večini primerov nameščena prosta in odprtokodna programska oprema (npr. programska oprema za virtualizacijo strežnikov, mrežni operacijski sistemi, programska oprema za izdelavo, vzdrževanje in delovanje spletnih strani in e-učilnic, programska oprema za imeniške

storitve in delo v omrežju Eduroam), licenčna programska oprema je nameščena v manj primerih. Prosto in odprtokodno programsko opremo uporabljajo VIZ tudi takrat, ko jim informacijske storitve (npr. spletne strani, e-učilnice) zagotavlja javni zavod Arnes,

- ministrstvo iz sredstev Evropskega socialnega sklada podpira razvoj e-gradiv namenjenih za uporabo pri poučevanju in učenju. Gradiva lahko VIZ uporabljajo skladno s Creative Commons licencami - CC licence, kar pomeni, da jih lahko uporabljajo brezplačno, spreminjajo in dograjujejo.

- ministrstvo zagotavlja usposabljanja za učitelje (npr. seminarji, delavnice) s področja uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije - IKT pri poučevanju in učenju, na katerih promovira tudi uporabo proste in odprtokodne programske opreme,

- ministrstvo promovira uporabo proste in odprtokodne programske opreme na predstavitev, sejnih, konferencah s področja uporabe IKT pri poučevanju in učenju,

- ministrstvo v priporočila šolam o IKT za uporabo pri poučevanju in učenju vključuje tudi uporabo proste in odprtokodne programske opreme,

- ministrstvo vzpodbuja šole, da na računalnike, ki so namenjeni prostemu dostopu in uporabi interneta (tudi za lokalno okolje, npr. e-šole) namestijo prosto in odprtokodno programsko opremo.

Ministrstvo za šolstvo in šport ocenjuje, da je tudi v bodoče na VIZ potrebno vzpodbujati uporabo programske opreme in e-gradiv pod različnimi licenčnimi pogoji, saj tak način omogoča kritično presojo učiteljev in učencev pri izboru programske opreme, obenem pa učence pripravlja na razmere v vsakdanjem življenju, kjer je v uporabi programska oprema pod različnimi licenčnimi pogoji. Pri tem je potrebno upoštevati vsebinske potrebe VIZ ter jih uskladiti z realnimi stroški, ki jih povzroča uporaba oz. prehod na uporabo posamezne vrste programske opreme.

Pobudam, posebej tistim na nacionalnem nivoju, za intenzivnejšo uporabo proste in odprtokodne programske opreme, se bo Ministrstvo za šolstvo in šport, kot že do sedaj, tudi v bodoče pridružilo.

Služba za investicije
Ministrstvo za šolstvo in šport